

Đề thi thử tuyển sinh lớp 10 môn văn Quận Thanh Xuân 2021

Phần I (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

Kim Woo Chung, người sáng lập tập đoàn Daewoo từng viết trong quyển sách "Thế giới quả là rộng lớn và có rất nhiều việc phải làm" rằng: "Lịch sử thuộc về những người biết ước mơ. Tôi cam đoan rằng tất cả những người đang làm nên lịch sử thế giới ngày hôm nay đều có những ước mơ lớn khi còn trẻ". Dù thay đổi bản thân mình hay thay đổi thế giới, thì người ta cũng bắt đầu bằng ước mơ.

(Rosie Nguyễn, Tuổi trẻ đang gia bao nhiêu, NXB Hội Nhà văn, 2017, trang 215)

Câu 1. Nội dung chính của đoạn trích là gì?

Câu 2. Xác định thành phần biệt lập phụ chú có trong đoạn trích.

Câu 3. Từ nội dung đoạn trích và những hiểu biết của bản thân, em hãy viết một đoạn văn khoảng 2/3 trang giấy thi trình bày suy nghĩ về ý kiến: Ước mơ có thể làm thay đổi bản thân mỗi người.

Phần II (7,0 điểm)

Trong tác phẩm Mùa xuân nho nhỏ, nhà thơ Thanh Hải viết:

Ta làm con chim hót

Ta làm một cành hoa

Ta nhập vào hoà ca

Một nốt trầm xao xuyến.

Một mùa xuân nho nhỏ

Lặng lẽ dâng cho đời

Dù là tuổi hai mươi

Dù là khi tóc bạc.

(Ngữ văn 9, tập 2, NXB Giáo dục 2019, trang 56)

Câu 1. Nêu ý nghĩa nhan đề bài thơ Mùa xuân nho nhỏ. Kể tên một văn bản đã học trong chương trình Ngữ văn THCS cũng có nhan đề bắt đầu bằng từ “mùa xuân” và ghi rõ tên tác giả.

Câu 2. Ở đoạn mở đầu của bài thơ, tác giả dùng từ tôi (Tôi đưa tay tôi hứng) nhưng đến đoạn thơ này lại dùng từ ta. Hãy giải thích tại sao lại có sự thay đổi đó?.

Câu 3. Chỉ ra và phân tích tác dụng của biện pháp nghệ thuật điệp ngữ có trong khổ thơ:

Một mùa xuân nho nhỏ

Lặng lẽ dâng cho đời

Dù là tuổi hai mươi

Dù là khi tóc bạc.

Câu 4. Bằng một đoạn văn khoảng 12 câu theo phép lập luận quy nạp, em hãy làm rõ khát vọng được hòa nhập, dâng hiến cho đời của tác giả được thể hiện ở hai khổ thơ trên, trong đó có sử dụng một câu bị động và một phép nội để liên kết câu (gạch dưới câu bị động và từ ngữ dùng làm phép nối).

Đáp án đề thi thử vào 10 môn Ngữ văn quận Thanh Xuân

Phần I (3,0 điểm)

Câu 1. Nội dung chính của đoạn trích: hãy theo đuổi ước mơ.

Câu 2. Thành phần biệt lập phụ chủ có trong đoạn trích: "Lịch sử thuộc về những ước mơ lớn khi còn trẻ".

Câu 3.

a) Mở bài

- Giới thiệu vấn đề cần nghị luận: Theo đuổi ước mơ.

Ví dụ: Con người chúng ta từ khi sinh ra cho tới lúc trưởng thành, ai cũng có một ước mơ, hoài bão của riêng mình. Ước mơ giúp chúng ta có thể sống vui vẻ, có ý nghĩa và mục đích, khi thực hiện được ước mơ của mình con người cảm thấy được thành quả của quá trình nỗ lực cố gắng đúng như dân gian ta thường nói “Sống là phải có ước mơ”.

b) Thân bài

*** Giải thích**

- Ước mơ: là những dự định, khát khao mà mỗi chúng ta mong muốn đạt được trong thời gian ngắn hoặc dài; là động lực để mỗi chúng ta vạch ra phương hướng đường đi để dẫn tới ước mơ.

- Theo đuổi giấc mơ: là nỗ lực, phấn đấu vượt qua mọi khó khăn, thử thách, phải bỏ sức lực, trí tuệ, phải đổ mồ hôi, nước mắt để có thể biến ước mơ thành hiện thực.

*** Vai trò và ý nghĩa của ước mơ**

- Ước mơ chính là ngọn đuốc soi sáng trong tim mỗi chúng ta nó hướng chúng ta tới những điều tốt đẹp.

- Ước mơ cũng chính là mong muốn được cống hiến sức lực của mình cho xã hội và khi chúng ta đạt được ước mơ cũng là lúc chúng ta được thừa nhận năng lực của mình.

- Ước mơ giúp chúng ta có thể sống vui vẻ, có ý nghĩa và mục đích

- Ước mơ là vì sao sáng soi những lối ta đi, khi đi qua những khó khăn nhìn thấy ước mơ của mình lấp lánh ở phía xa xa, bạn sẽ nỗ lực bước tiếp.

- Ước mơ sẽ đưa con người đi tới những tương lai, không quản ngại những trông gai, nghiệt ngã, những khó khăn trên con đường đi của mình.

- Con đường dẫn tới ước mơ cũng vô cùng khó khăn, không phải lúc nào cũng dễ dàng đạt được, nhưng với những người kiên trì, bền chí, thì ước mơ sẽ giúp cho bạn định hướng cho tương lai của mình một cách tốt đẹp nhất.

*** Tại sao nên theo đuổi ước mơ ?**

- Cuộc sống mà không có ước mơ thì sẽ như thế nào?

+ Nếu không có ước mơ cuộc sống của bạn sẽ trở nên vô định, mất phương hướng.

+ Không có ước mơ bạn sẽ không xác định được mục tiêu sống của mình là gì, dẫn tới sống hoài sống phí, và trở thành người tụt hậu bị bạn bè, xã hội bỏ lại phía sau.

- Nhờ theo đuổi ước mơ mà con người biết sống có kế hoạch, biết vạch sẵn ra những bước đi để biến ước mơ thành hiện thực.

- Nếu không theo đuổi ước mơ thì cuộc sống của chúng ta sẽ trở nên vô vị, tẻ nhạt, nhàm chán.

*** Vấn đề theo đuổi ước mơ của giới trẻ hiện nay**

- Trong xã hội ngày nay, có rất nhiều bạn trẻ đang ngày đêm theo đuổi ước mơ và nỗ lực hết sức để ước mơ trở thành hiện thực
- Tuy nhiên, vẫn còn những bạn trẻ sống không có ước mơ, không hiểu mình muốn gì và không có ý chí phấn đấu, sống buông bỏ đời mình theo số phận muốn tới đâu thì tới.
- Một bộ phận giới trẻ có những suy nghĩ lệch lạc, sống ỷ lại, thụ động, phụ thuộc vào gia đình.
- Một số khác thì theo đuổi những ước mơ quá xa vời, thiếu thực tế
- Một số lại sống bằng lòng với thực tại, ngại khó, ngại khổ, không dám theo đuổi ước mơ.

c) Kết bài

- Khái quát lại vai trò, ý nghĩa của ước mơ.
- Liên hệ bản thân:
 - + Là một học sinh ngồi trên ghế nhà trường chúng ta cần phải có ước mơ mục đích sống cho riêng mình.
 - + Để đạt được ước mơ chúng ta cần ra sức rèn luyện học tập, tu dưỡng đạo đức để chuẩn bị những tư trang cần thiết cho con đường đi tới ước mơ của mình.

Phần II (7,0 điểm)

Câu 1. Ý nghĩa nhan đề bài thơ Mùa xuân nho nhỏ: Thể hiện nguyện ước của nhà thơ muốn làm một mùa xuân, nghĩa là sống đẹp, sống với tất cả sức sống tươi trẻ của mình nhưng rất khiêm nhường là một mùa xuân nhỏ góp vào mùa xuân lớn của thiên nhiên, đất nước, của cuộc đời chung và khát vọng sống chân thành, cao đẹp của nhà thơ.

Văn bản đã học: Mùa xuân của tôi - Vũ Bằng

Câu 2. Chữ "tôi" trong câu "tôi đưa tay tôi hứng" ở khổ thơ đầu vừa thể hiện một cái "tôi" cụ thể rất riêng của nhà thơ, vừa thể hiện được sự nâng niu, trân trọng với vẻ đẹp và sự sống của mùa xuân. Nếu thay bằng chữ "ta" thì hoàn toàn không thích hợp nội dung cảm xúc ấy mà chỉ vẽ ra một tư thế có vẻ phô trương. Còn ở phần sau, khi bày tỏ điều tâm niệm tha thiết như một khát vọng được dâng hiến giá trị tinh quý của đời mình cho cuộc đời chung thì đại từ "ta" lại tạo được sắc thái quan trọng, thiêng liêng của một lời nguyện ước.

Câu 3. Biện pháp nghệ thuật điệp ngữ có trong khổ thơ: "Dù là"

Tác dụng: Nhấn mạnh ước nguyện cống hiến cho đời của tác giả là không kể thời gian, tạo âm điệu thơ sâu lắng, ý nghĩa.

Câu 4.

Gợi ý: Nhưng điểm em cần lưu ý khi cảm nhận 2 khổ thơ:

Khát vọng được hòa nhập, dâng hiến cho đời của tác giả được thể hiện

- Khổ 1: tác giả thể hiện tâm nguyện tha thiết hòa nhập, muốn cống hiến qua những hình ảnh đẹp, thuần phác: con chim hót, một cành hoa, một nốt trầm xao xuyến.

+ Điệp từ “ta” để khẳng định đó là tâm niệm chân thành của nhà thơ, cũng là khát vọng cống hiến cho đời chung của nhiều người.

+ Các từ láy “lặng lẽ”, “nhỏ nhỏ” là cách nói khiêm tốn, chân thành của nhân cách sống cao đẹp khi hướng tới việc góp vào lợi ích chung của dân tộc.

- Khổ 2: Khát vọng được cống hiến, dâng hiến cho cuộc sống

+ Mùa xuân nhỏ nhỏ là một ẩn dụ đầy sáng tạo của nhà thơ khi thể hiện thiết tha, cảm động khát vọng được cống hiến và sống ý nghĩa.

+ Điệp từ “dù là” khiến âm điệu câu thơ trở nên thiết tha, lắng đọng

+ Dù đang nằm trên giường bệnh nhưng tác giả vẫn tha thiết với cuộc đời, mong muốn sống đẹp và hữu ích, tận hiến cho cuộc đời chung.

→ Với niềm yêu đời tha thiết, tác giả vượt lên trên hoàn cảnh về bệnh tật mong muốn da diết được sống có ích bằng tất cả sức trẻ của mình.